CZYN KATOLICKI

Okólnik Diecezjalnego Instytutu
Akcji Katolickiej w Częstochowie



*Katolickie zasady społeczne
podstawą socjalnej przebudowy świata.*

CZĘSTOCHOWA

Rok V  Styczeń 1938  Nr. 1

SPIS RZECZY.

DIECEZJALNY INSTYTUT A. K.:

Pracy dla nas jest zawsze wiele . . . . Str. 1
Komunikaty DIAK. . . . . . . „ 2

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE MĘŻÓW:

Z Nowym Rokiem — nowy trud! . . . . „ 5
Komunikaty i zarządzenia KSMężów . . . „ 7

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE KOBIET:

Referaty na temat nowego hasła . . . . „ 9
Po walnym zebraniu . . . . . . „ 10
Kilka słów o wyborze nowych kierownictw . . „ 11
Przypominamy . . . . „ 12
Kronika . . . . „ 13

KATOLICKIE STOW. MŁODZIEŻY MĘSKIEJ:

Budujemy Polskę Chrystusową . . . . „ 13
Program pracy . . . . „ 14
Tematy referatów na kursie . . . . . „ 15
Wizytacje w styczniu . . . . . . „ 16
Nasz ogólnopolski zlot w Częstochowie . . . „ 17
Przysposobienie rolnicze . . . . . „ 19
Dalszy ciąg wystaw i egzaminów P. R. . . . „ 20

KATOLICKIE STOW. MŁODZIEŻY ŻEŃSKIEJ:

Opłatek w ognisku K.S.M.Ż. . . . . . „ 21
Dalszy wykaz Druhen, które otrzymał I-szy stopień . „ 22
Kronika . . . . „ 24

CARITAS:

W naszej pracy według nowego hasła A.K. . . „ 24



CZYN KATOLICKI

OKÓLNIK DIECEZJALNEGO INSTYTUTU AKCJI KATOLICKIEJ

Abonament roczny **3 zł.** z przesyłką	**CZĘSTOCHOWA** ul. Najśw. Maryi Panny 64	P. K. O. Nr. 68.960 Telefon Nr. 17-10
Rok V.	**Styczeń 1938**	**Nr. 1.**

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

DIECEZJALNY INSTYTUT AKCJI KATOL.

Pracy dla nas jest zawsze wiele.

Nie ma bardziej sprzyjających warunków do całkowitego zastoju pracy organizacyjnej, jak brak szerokiego poglądu na niedomagania i potrzeby współczesnego życia katolickiego. Kto nie umie jak lekarz wsłuchać się w nierówny często rytm tego życia, kto nie potrafi dojrzeć wciskających się w to życie niebezpiecznych prądów, kto nie słyszy grzmotów zwiastujących burzę — ten też nie potrafi pomóc sprawie katolickiej.

Dlatego też kiedy przystępujemy na progu nowego roku do układania programu pracy musimy w nim przede wszystkim poświęcić nieco miejsca temu, co nazwać można wyrabianiem zmysłu spostrzegania, krótko mówiąc szkoleniu się do czekających nas zadań,

Szkolenie to, to nie tylko zaznajamianie się ze statutem, z organizacją Akcji Katolickioj jej budową i t. p., ale to przede wszystkim poznawanie naszych zadań, naszych obowiązków katolickich, to potęgowanie w sobie poczucia odpowiedzialności za współczesny stan religijno-moralny parafii, gminy, państwa. A dalej — to kształcenie w sobie umiejętności oceniania pewnych faktów i zaradzania kryjącemu się w nich złu.

Jako Zarząd Par. A. K. szkolenie takie przeprowadzać winniśmy na naszych zebraniach, które jednak muszą być w tym celu urządzane systematycznie i planowo. Nie pojmujemy racji istnienia takiego Zarządu, który nie zbiera się na obrady przynajmniej raz w miesiącu. Nie pojmujemy tego również w tym wypadku, gdy nawet zbierający się Zarząd nie będzie poświęcał uwagi prawdziwym potrzebom katolickim w parafii, a ograniczy się tylko do ustalania terminów i programów różnych uroczystości, Mówimy tak dlatego, że zadanie Zarządu Par. AK jest bez porównania większe i ważniejsze.

Zarząd ma być mózgiem pracy katolickiej w parafii. Jako



mózg musi funkcjonować zawsze i celowo. Musi być czujny, trzeźwy, czynny. Musi więc orientować się w niebezpieczeństwach grożących życiu katolickiemu ze strony złych organizacji, złej prasy, złych widowisk i t. d.

Przyznajmy się, czy znamy dobrze te zródła zła, ideologię organizacyjną przeciwników, jakość i ilość złych gazet dochodzących do parafii i t. d.? Czy orientujemy się, jaki jest ogólny stan religijno-moralny rodzin? Czy nie jest nam obcy teren szkolny? A inne dziedziny życia?

Mamy działać przez AK. Czy jednak działanie na ślepo, bez znajomości pola pracy może przynieść pożytek?

Praca Zarządu PAK musi być rozumna, trzeźwa. Nie możemy kierować się uprzedzeniami, sądzić z pozoru, bez poznania pobudek działania przeciwników. Gdzie znów nabierzemy tej umiejętności jak nie na zebraniu, na którym mamy okazję przemyśleć rzecz gruntownie i dobrze się zastanowić.

Zarząd musi być czynny. Nie wiele dyskutować, radzić, ale więcej działać. Pobudzać do życia ospałe organizacje, jednoczyć umiejętnie ich pracę, do jednego kierować celu.

Zająć się więc musimy ożywieniem działalności katolickiej, propagandą prasy dobrej, uświadamianiem szerokich mas w katolickiej nauce społecznej, usuwaniem zatrutych zródeł w parafii, wychowaniem w szkole i tym wszystkim, co naszego wglądu i czujności potrzebuje.

Rozejrzyjmy się wokoło. Czeka nas ogromna praca.

Komunikaty i zarządzenia Diec. Inst. A. K.

1. Program pracy dla Zarządów Par. Akcji Katol. na rok 1938.

I. Dział organizacyjny.

1. Udoskonalenie organizacji Zarządów Par. A. K. przez powołanie odpowiednich osób.
2. Podniesienie sprawności Zarz. P. A. K. przez przestrzeganie systematyczności w pracy.
3. Przeszkolenie Zarządów drogą kursów i wizytacji.
4. Organizowanie obchodów katolickich, zwłaszcza święta papieskiego i Chrystusa-Króla.

II. Dział ideowy.

A. Sprawy religijne.

1. Organizacja uroczystości religijnych parafialnych.
2. Propaganda rekolekcyj zamkniętych i parafialnych.
3. Organizacja kursów wykształcenia religijnego.
4. Organizacja pielgrzymek parafialnych.
5. Troska około rozwoju życia religijnego w parafii.

B. Sprawy oświatowe.

1. Popieranie prasy katolickiej.
2. Organizacja miesiąca propagandy prasy.
3. Popieranie bibliotek parafialnych.
4. Organizacja wykładów popularno-naukowych.

C. Sprawy społeczne.

1. Organizacja tygodni społecznych.
2. Propaganda wydawnictw społecznych.
3. Organizacja katolickich obchodów i manifestacyj społecznych.
4. Współpraca z organizacjami społecznymi.
5. Rozwijanie pracy społecznej w parafii.

III. Dział praktyczny.

1. Popieranie działalności religijnej w parafii.
2. Budowa domów parafialnych.
3. Organizowanie ognisk parafialnych.
4. Popieranie potrzeb diecezjalnych i parafialnych.

2. Kursy instrukcyjne dla Zarządów Par. A. K.

W celu przeszkolenia programowego Zarządów Par. A.K. Diecezjalny Instytut AK w Częstochowie urządza w niżej podanych terminach jednodniowe kursy instrukcyjne. Na kursy te obowiązani są przybyć prezesi Zarządów i przynajmniej po dwie osoby z Zarządów PAK, a z parafii nie posiadających jeszcze zorganizowanych zarządów przynajmniej po 2 osoby upatrzone na członków przyszłych Zarządów.

Program kursów jest następujący:

Godz. 9 — msza św.

Godz. 10 do 13 — wykłady.

Kursy odbędą się w następujących miejscowościach:

9 stycznia w Radomsku. Msza św. w kościele parafialnym, wykłady w Domu Katolickim. Uczestniczą parafie: Radomsko, Brzeźnica, Chełmo, Dąbrowa Zielona, Działoszyn, Dmenin, Dobryszyce, Garnek, Gidle, Gomunice, Gorzkowice, Kamieńsk, Kietlin, Kleszczów, Kłomnice, Kobiele, Kodrąb, Lubień, Łękińsko, Pajęczno, Pławno, Radziechowice, Ręczno, Rozprza, Siemkowice, Sulmierzyce, Strzałków, Stobiecko, Wielgomłyny, Wiewiec, Żytno.

16 stycznia w Częstochowie. Msza św. i wykłady w Diec. Domu Rekolekcyjnym przy ul. św. Barbary 43. Uczestniczą parafie: wszystkie częstochowskie, Biała Górna, Blachownia, Bór Zapilski, Borowno, Cykarzew, Danków, Kalej, Kamienica, Kłobucko, Kruszyna, Krzepice, Ługi, Mykanów, Mstów, Panki, Parzymiechy, Przystajń, Poczesna, Ostrowy, Przyrów, Starcza, Starokrzepice, Rędziny, Truskolasy, Wilkowiecko, Zajączki, Żuraw,

23 stycznia w Wieluniu. Msza św. w kościele parafialnym, wykłady w Gimnazjum Biskupim. Uczestniczą parafie: Wieluń, Biała Ostrzeszowska, Bolesławiec, Chotów, Cieszęcin, Czajków, Czarnożyły, Dzietrzniki, Dzietrzkowice, Kraszewice, Lututów, Łyskornia, Mieleszyn, Mierzyce, Mokrsko, Ochędzyn, Osjaków, Praszka, Rudlice, Rudniki, Skomlin, Sokolniki, Węglewice, Wieruszów i Zdżary.

30 stycznia w Myszkowie. Msza św. w kościele parafialnym, wykłady w Ognisku. Uczestniczą parafie: Myszków, Choroń, Chruszczobród, Kromołów, Koziegłówki, Łazy, Mrzygłód, Niegowonice, Poręba Mrz., Przybynów, Zawiercie, Żarki.

2 lutego w Będzinie. Msza św. w kościele par., wykłady w sali Tow. Dobroczynności. Uczestniczą parafie: Będzin, Czeladź, Dąbrowa Górn., Bobrowniki, Gołonóg, Grodziec, Koszelew, Milowice, Niemce, Niwka, Pogoń, Porąbka, Piaski, Sączów, Siemonia, Siewierz, Sielec Nowy, Sielec Stary, Sosnowiec, Wojkowice Komorne, Wojk. Kościelne, Zagórze, Ząbkowice, Żychcice.

3. Organizujmy tygodnie społeczne.

Najskuteczniejszym sposobem zapoznania szerokich mas z katolicką nauką społeczną są niewątpliwie tygodnie społeczne. Wymagają one z pewnością znacznych starań i pociągają za sobą koszta, ale i trud opłaca się w dużej mierze. Biorąc pod uwagę doniosłość akcji tego rodzaju, stało się naszym dążeniem, aby tygodnie te odbyły się w największej ilości parafij. Już w jednym z poprzednich numerów podaliśmy wykaz tematów, jakie można uwzględnić w tygodniu. Dla orientacji podajemy obecnie spis wykładów, jakie odbyły się w Grodźcu. Tematy te uważamy za bardzo praktyczne i sądzimy, że pozwalają na względnie łatwe zdobycie prelegentów.

Oto one:

O komuniźmie.

Stan chłopa i robotnika w Rosji Sowieckiej.

Katolicka myśl społeczna w Polsce.

Nasza droga do dobrobytu mas.

Uwłaszczenie proletariatu.

Sprawa żydowska w Polsce.

Problem wsi polskiej.

O potrzebie moralnego odrodzenia wszystkich warstw w Polsce.

Tematy te, może nie wszystkie, pomogą jednak zapewne niektórym Zarządom do ułożenia odpowiedniego programu tygodnia. Dalszymi informacjami służyć będzie chętnie Instytut.

4. Co zrobimy w styczniu.

1. Urządzimy zebranie, na którym zapoznamy się ze statutem konstytucyjnym AK i regulaminem zarządu oraz opracujemy program pracy na rok 1938.

2. Zastanowimy się w szczególności nad możliwością urządzenia tygodnia społecznego.

3. W myśl komunikatu z poprzedniego nr. „Czynu" opracujemy plan akcji propagandowej na rzecz prasy diecezjalnej w ciągu miesiąca stycznia.

4. Przygotujemy sprawozdania roczne i wraz z należnością za „Czyn K." odeślemy je do Diec. Instytutu A.K.

5. Wykonamy inne prace zależnie od potrzeb parafialnych.

5. Sprawozdania.

W grudniu wysłane zostały formularze sprawozdawcze do Zarządów PAK, wszystkich oddziałów, Stowarzyszeń Pań Miłosierdzia i księży Proboszczów. Prosimy o ich dokładne wypełnienie i przesłanie w podanym czasie do central w Częstochowie, ul. Najśw. Maryi P. 64.

6. Należności.

Diec. Instytut i Stowarzyszenia oczekują z Nowym Rokiem uregulowania należności za „Czyn Kat.", materiały organizacyjne, składki i t, p. Ponieważ sumy nie wpłacone nam we właściwym czasie tamują naszą pracę i narażają nas na nowe koszta i straty, prosimy bardzo o łaskawe przyśpieszenie tych wpłat.

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE MĘŻÓW

Najświętsze Serce Jezusa — Przyjdź Królestwo Twoje!

Z Nowym Rokiem — nowy trud!

Nie ma bodaj ważniejszych chwil w życiu każdej organizacji nad przełomowe chwile dzielące rok stary od nowego. Dla tego, kto chce poważnie traktować pracę organizacyjną — jedne i drugie niosą istny nawał myśli. Każą czynić dokładny obrachunek z pracy dokonanej, obliczać plusy i minusy osiągnięte w całorocznym trudzie, korzyści i straty poniesione, a jednocześnie przenoszą myśl w nowy okres, zachęcając do zdwojenia wysiłków, w celu wyrównania strat i podniesienia osiągniętych planów.

Czego winna nas nauczyć przeszłość organizacyjna?

Przede wszystkim winna w nas wzmóc poczucie potrzeby naszej pracy. Winniśmy sobie uświadomić, że to co w Akcji Katol. czynimy, żadny miarą nie jest pozbawione głębokiej wartości. Że tworząc szeregi nowoczesnych apostołów Chrystusowych nie mamy stanowić w nich luźnych, a może i bezdusznych pionków, lecz stanowić mamy rzeczywistą, zdrową i potężną siłę zdolną nietylko do

obrony odwiecznych zasad, ale i do parcia naprzód, do wprowadzania tych zasad wszędzie tam, gdzie winny być, a nie ma ich.

Spełniamy więc zaszczytne zadanie. Należy ono w dzisiejszych warunkach już nie do wolontariuszy. Stało się obowiązkiem, którego podjąć musi się każdy, kto czuje jego pełną wartość.

Bez przesady stwierdzić trzeba, że dotychczasowe wysiłki nasze w tym kierunku nie poszły na marne. W ciągu lat naszej pracy zdołaliśmy dokonać wiele. Przełamaliśmy twardy mur uprzedzeń do obowiązkowej pracy katolickiej. Porwaliśmy do niej wiele dzielnych jednostek. Wpływać poczęliśmy skutecznie na opinię publiczną, która coraz więcej poczyna się liczyć z wewnętrzną siłą katolicyzmu, Zrozumieliśmy ogrom czekającej na nas pracy. Wyrąbaliśmy ścieżki, po których idzie nowoczesna myśl katolicka. A to jest istotnie dużo.

Przy tym poznaliśmy nasze braki. Że jest nas do tej pracy jeszcze mało. Że zło we wszelkiej postaci nie wygasa, ale podnosi głowę. Że nie wydobyliśmy z siebie jeszcze całej energii. Że ciągle jeszcze tkwimy pod wielu względami przy alfabecie organizacyjnym, zamiast iść w głąb czekających nas zagadnień.

I to ma do nas przemówić, jako nauka na przyszłość, *Musimy wzmocnić nasze szeregi.* Ilu członków liczą nasze oddziały, a ilu ich liczyć powinny? Czy nadal nie wykażemy większej siły w kierunku pociągnięcia do nas jaknajszerszych mas?

Nie zdołaliśmy dotąd siecią oddziałów pokryć całej diecezji. Są odcinki naszego frontu katolickiego dotąd nieobsadzone przez czujne straże. Są i takie, gdzie brak potrzebnej do czuwania energii, gdzie panuje sen karygodny. Powołać nowe placówki, natchnąć entuzjazmem dawne — to drugie nasze zadanie.

Iść w pracy naprzód mimo przeszkód — to dalszy nasz program. Nie opierać całej pracy na urządzaniu uroczystości kościelnych, nie pielęgnować wyłącznie tradycji, nie drzemać błogo na zebraniach miesięcznych, ale kształcić się, poznawać ducha wiary, zapalać do czynu, nieść zdrową naukę katolicką do otoczenia do rodzin, do organizacyj, do instytucyj, do szkół, w rady gminne, wśród współpracowników w zawodzie — to jest akcja, to jest czyn.

Wychować entuzjastów pracy, kształcić przywódców — to czwarte nasze zadanie. Wprowadzić do kierownictw ludzi nie tylko zacnych i dzielnych, którzyby potrafili porywać za sobą, zagrzewać, prowadzić. Narzekamy, że takich ludzi brak. Trzeba ich szukać! Próbować — nie lękać się nowości i nowych ludzi. Pamiętajmy, że mamy niewątpliwie wiele jednostek, które przeszły przez szkołę K S Młodzieży, Ci po opuszczeniu swej organizacji idą często poza naszymi szeregami. Tych mamy wciągać do nas. Niech u nas wykażą, że nie darmo tkwili w organizacjach młodzieżowych.

Nie przedłużajmy urzędowania kierownictw ponad przepisane

statutem dwa lata. Przez wybory wprowadzajmy ludzi nowych, ze swieżą inicjatywą, z nowym zapałem. Wtedy praca potoczy się gładko. Te główne wytyczne weźmy pod uwagę, gdy przygotowywać będziemy walne zebrania. Odbądźmy je pod hasłem: więcej życia w naszych oddziałach. Życie to czyn!

Komunikaty i zarządzenia K. S. Mężów.

1. Program pracy na rok 1938.

I. Dział organizacyjny.

1. Kształcenie kierownictw oddziałów na podstawie „Podręcznika organizacyjnego KSM".
2. Obowiązkowe wprowadzenie kandydatury dla nowych członków. (Wskazówki w „Podręczniku").
3. Podział oddziałów na zastępy.
4. Współpraca z Okręgami i Zarządami Par, A. K.
5. Udział w kursach, zlotach, zjazdach i t. p.

II. Dział religijny.

1. Pogłębianie życia religijnego przez praktyki religijne wspólne, kwadransy religijne, kursy przeszkolenia religijnego.
2. Religijna działalność apostolska: propaganda Intronizacji Najśw. Serca P. J. Udział w uroczystościach religijnych, szerzenei życia religijnego w parafii.

III. Dział oświatowy.

1. Tworzenie sekcyj oświatowych w Oddziale (wskazówki w „Podręczniku".
2. Współpraca z organizacjami oświatowymi.
3. Szerzenie prasy katolickiej, zwłaszcza diecezjalnej.

VI. Dział społeczny.

1. Szerzenie zasad katolickiej nauki społecznej.
2. Współpraca z organizacjami społecznymi.
3. Obchód rocznic encyklik społecznych.
4. Praca społeczna praktyczna w parafii.

V. Dział praktyczny.

1. Współpraca w organizowaniu dzieł parafialnych.
2. Troska i wpływ na poziom moralno-religijny w parafii.

2. Zebranie Walne Oddziału.

W styczniu zgodnie ze statutem przygotują Oddziały i odbędą zebranie walne, w programie którego obok zwykłej części oświatowej winno być złożone sprawozdanie kierownictwa z rocznej działalności, sprawozdanie kasowe, spraw. Komisji Rewizyjnej, uchwalenie absolutorium ustępującemu kierownictwu, wybór nowego kierownictwa (przynajmniej częściowo), uchwalenie programu pracy, ewen-

tualnie składki, wybór delegatów na Zjazd Delegowanych i t. p. Jak przeprowadzić zebranie—wskazówek dostarczy „Podręcznik organizacyjny" oraz poprzednie roczniki „Czynu K."

Przypominamy, że po dokonanych wyborach, należy zawiadomić starostwo o zaszłych w składzie kierownictwa zmianach, według wzoru nieraz podawanego.

3. Kursy instrukcyjne.

Podobnie jak w latach poprzednich tak i w b. roku urządzimy kursy instrukcyjne dla kierownietw, w celu zapoznania ich z nowym programem pracy. Wiadomości o kursach zamieścimy w „Niedzieli", oraz podamy oddziałom w specjalnym okólniku. W kursach obowiązane są brać udział całe kierownictwa.

4. Sprawozdania roczne.

Już zostały rozesłane arkusze do sprawozdań z pracy Oddziałów za rok 1937. Prosimy gorąco o staranne wypełnienie arkuszy i o przesłanie jednego egzemplarza do stowarzyszenia w terminie do 10/II br. Sprawę prosimy traktować jako ważny obowiązek organizacyjny. Nie nadesłanie sprawozdania lub zwlekanie z jego nadesłaniem utrudnia ogromnie pracę Centrali i ujemnie kwalifikuje same oddziały.

5. Co zrobimy w styczniu.

Kierownictwo przygotuje dokładnie program i materiały na Zebranie Walne (sprawozdania, program pracy, kandydatury nowych członków kierownictwa, referat itp.). Sprawdzić książki (protokóły, kasowe — Komisja Rewizyjna, która z urzędowania swego spisze protokół i wysunie wnioski o absolutorium). Sprawdzić zadłużenia w Centrali i uregulować należności (za „Czyn K.", składki, wotum, materiały organizacyjne itp.). Przesłać sprawozdanie roczne do Centrali. Zawiadomić starostwo o zmianach w Kierownictwie. Odbyć walne zebranie oddziału. Nade wszystko ułożyć program pracy, wziąć udział w kursach instrukcyjnych.

6. Nowe pismo dla Mężów.

Od stycznia KZMężów w Warszawie wydawać będzie nowe pismo, przeznaczone dla wszystkich członków KSMężów, Rozumiejąc że 10—12 zebrań w roku nie wystarcza do należytego wykształcenia naszych członków i urobienia w duchu organizacji, przyjąć należy nowy miesięcznik jako poważną próbę rozszerzenia pracy wśród ogółu mężów. Aby zadanie swoje mogło to pismo spełnić, cena za prenumeratę została skalkulowana bardzo przystępnie, gdyż przy pobieraniu przez Oddział 10 egz. wynosić będzie 50 gr. od egzemplarza na rok. To istotnie nie wiele. Adres: Administracja czasopisma „Przebojem" — Warszawa, ul. Podwale 4.

Uwaga! Miesięcznik „Na Wyżyny" pozostaje nadal organem Związku przeznaczonym dla Kierownictw. Adres: Warszawa, Nowogrodzka 49. Rocznie 2 zł.

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE KOBIET

Referaty na temat nowego hasła.

Niżej podajemy dyspozycje do 4-ch referatów związanych z hasłem. Dyspozycje te ułatwią znacznie oddziałom opracowanie tematów (oprac. Zw.) Przypominamy jednocześnie, że odpowiednią literaturę znajdą oddziały w Składnicy Diec. Instytutu A. K.

Temat I-szy — Wiadomości wstępne.

a) Co to są encykliki społeczne i zarys ogólny „Rerum Novarum", „Quadragesimo Anno", „Divini Redemptoris".

b) Kościół ma prawo i obowiązek zabierać głos w tej sprawie, bo kwestia społeczna wchodzi w zakres zagadnień moralnych.

Temat II-gi — „Własność".

a) uzasadnienie prawa własności, prawo własności pochodzi z prawa natury.

b) sprawiedliwe sposoby nabywania własności: zapracowanie, kupno, odziedziczenie, zamiana (także mają za dalszą przyczynę pracę).

c) prawo rozporządzania własnością — zupełne, prawo użytkowania dochodów z własności — ograniczone, t. j. dopiero po wynagrodzeniu za pracę.

d) obowiązki względem własnego mienia: praca, uczciwe zabieganie o majątek, używanie go po chrześcijańsku, jałmużna.

e) obowiązki względem cudzego mienia: szanowanie cudzego mienia, życzliwość.

f) grzechy przeciwko powinnościom własnego mienia: marnotrawstwo, skąpstwo.

g) grzechy przeciwko powinnościom względem cudzego mienia, kradzież, oszukaństwo, lichwa.

Temat III-ci — Praca.

a) Pod względem ekonomicznym praca ma równe znaczenie co inne środki produkcji, nie może być lekceważona ani poniżana przez kapitalizm.

b) Pod względem moralnym praca jest najszlachetniejszym czynnikiem ze względu na godność ludzką człowieka, który ją wykonuje.

c) Praca uszlachetnia człowieka, rozwija jego władze fizyczne i umysłowe, daje mu możność ciągłego postępu.

d) Praca jest dla człowiek źródłem zasługi i radości.

e) Chrystus w Nazarecie wzorem dla pracujących.

f) Możność i obowiązek apostołowania w swym środowisku.

Temat IV-ty — Wzajemne obowiązki pracodawców i pracobiorców.

1. Obowiązki pracodawców względem pracobiorców.

a) pod względem duchowym: szanowanie w pracowniku godności człowieka i chrześcijanina, umożliwianie spełnienia obowiązków religijnych, ochranianie pod względem moralnym, apostolstwo względem pracowników, życzliwość i dobre traktowanie.

b) pod względem materialnym: oddawanie sprawiedliwej płacy proporcjonalnej do rodzaju pracy, lat pracy i umożliwiającą ojcu utrzymać rodzinę — oraz oszczędzić (rola Ubezpieczalni społ.) opłacanie ubezpieczenia według przepisów prawnych, nie przeciążanie zbytnio pracą. dbanie o zdrowie pracownika, stosowanie się do prawa ochronnego pracy (ochrona pracy kobiet i młodocianych, urlopy płatne i t. d.

2. Obowiązki pracobiorców względem pracodawców.

a) pod względem duchowym: uszanowanie, posłuszeństwo w poleceniach odnośnie do pracy, wierność, zachowanie tajemnicy zawodowej.

b) pod względem materialnym: uczciwe wykonywanie pracy, szanowanie własności właściciela, używanie dóbr właściciela ściśle według ustalonych przez niego norm.

Po walnym zebraniu.

W ciągu 14 dni po walnym zebraniu należy *zawiadomić Starostwo o zmianach jakie zaszły w składzie Kierownictwa* oddziału.

Zgłaszamy zmiany na stanowiskach prezeski, skretarki i skarbniczki. Innych członkiń kierownictwa zgłaszać nie trzeba.

Niżej podajemy wzór pisma do Starostwa:

Katolickie Stow. Kobiet ...., dn. .... 1937 r.
w Częstochowie
Oddz. w..........................
Dotyczy zmiany kierow.

Do Starostwa Powiatowego
w ....

W myśl art. 41 ust. 3 prawa o stowarzyszeniach z dnia 27.X 1932 r. (Dz. U. R. P. 94/32 poz. 808) oraz zgodnie z art. 2 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28.I.1934 r. (Dz. U. R. P. 9/34 poz. 72 donosimy uprzejmie, że w kierownictwie naszego oddziału zaszły następujące zmiany:

a) ustąpiła p. .... pełniąca funkcje ....
b) wybrano p. .... pełniąca funkcje ....
zamieszkałą w ....
c) ustąpiła p. .... pełniąca funkcje ....
d) wybrano p. .... pełniąca funkcje ....
zamieszkałą w ....

(pieczęć i podpis prezeski i sekretarki)

Tego rodzaju zawiadomienie jest wolne od opłaty pocztowej. W lewym rogu koperty trzeba tylko napisać: *„W wykonaniu ustawowego obowiązku"* i podkreślić.

Nominacje w Związku.

Na mocy uchwały Konferencji Episkopatu, która się odbyła w Warszawie 13.IX ub.r. J. Em. Ks. Kardynał Hlond mianował na dalsze trzechlecie Prezeską Katolickiego Związku Kobiet p. Zofię Rzepecką a Dyrektorką p. Janinę Strawińską.

Jak opominać się o niedoręczone numery czasopism.

Bardzo często oddziały piszą listy do Związku Kobiet o tym, że nie otrzymały jakiegoś numeru pisma. Numer jednak był wysłany.

Należy zawsze naprzód zapytać w Urzędzie Pocztowym czy pismo nie nadeszło — bo może zajść niedokładność w doręczaniu. O ile jednak pismo nie nadeszło do Urzędu Pocztowego, to można *reklamować za pośrednictwem Urzędu Pocztowego*. Urząd stwierdza fakt nie nadejścia pisma, przykłada pieczątkę i taka *reklamacja* idzie *nieopłacona*.

Przy szczupłych funduszach oddziałów dobrzeby było korzystać z tej ulgi i nie wydawać pieniędzy na kartki korespondencyjne, albo na listy 25 gr. (jak się to często zdarza).

Nowości wydawnicze Związku.

Ukazały się nakładem biblioteczki wykładowej 2 broszury w cenie 10 gr. za sztukę: 1) Maria Findeisen *„Kobieta katoliczka w świecie spółczesnym"* (według „Dni Studiów" Międzynarodowej Unii Katolickich Organizacji Kobiecych w Brukseli w dniach 2—6 kwietnia 1937 r.) 2) Dr. Zofia Włodkowa *„Stanowisko katoliczki wobec zagadnienia pracy"* (referat wygłoszony na Zjeździe Związkowym Katol. Związku Kobiet w Poznaniu, dn. 30.VI.37 r.).

Oba referaty polecamy Oddziałom, które powinny je mieć w swoich biblioteczkach podręcznych.

Kilka słów o wyborze nowych kierownictw.

W odziałach naszych na walnych zebraniach, które odbędą się w styczniu zajdą niewątpliwie większe lub mniejsze zmiany w składzie kierownictwa.

Prosimy bardzo wszystkie członkinie o poważne i rozumne ustosunkowania się do tego ważnego punktu walnego zebrania jakim jest wybór nowego kierownictwa. Należy przede wszystkim wybierać do kierownictwa takie członkinie, które naprawdę kochają naszą organizację, są zdolne do pewnych ofiar i poświęceń, pragną jak

największego rozwoju naszej organizacji i wyróżniają się duchem apostolskim. Wybierajmy osoby młodsze, i to takie, po których mamy prawo się spodziewać, że poprowadzą pracę dobrze, sprawnie i sprężyście.

Należy o ile możności już przed walnym zebraniem zwrócić się do upatrzonych kandydatek ze słowami zachęty, żeby proponowane im stanowisko przyjęły. Nie należy nigdy wbrew czyjej woli, pomimo opozycji ze strony tej, którą chcemy wybrać, przemocą (zwykle przez aklamację) ustanawiać ją takim czy innym członkiem kierownictwa. Taka osoba nigdy dobrze nie będzie pracować, wejście do kierownictwa musi być chętne i dobrowolne.

Kto z kierownictwa ustępuje? Zasadniczo ustąpić powinna połowa, czyli te panie które pełnią swą funkcję już 2 lata. Część kierownictwa powinna pozostać ta sama, gdyż przez wyjście wszystkich pań zwykle ucierpi praca oddziału, ciągłość i poziom pracy.

Po dwu latach pracy członkinie kierownictwa mogą być wybrane ponownie. Radzimy jednak wciągać nowe siły, młodsze które w kierownictwie bardzo się wyrabiają, wnoszą nowe myśli, zapał, energię i inicjatywę tak bardzo potrzebną naszym oddziałom.

Życzymy wszystkim Oddziałom „Szczęść Boże" w obradach walnych zebrań, a nowowstępującym Kierownictwom przesyłamy słowa zachęty i życzenia błogosławieństwa Bożego w pracy.

Przed Nowym Rokiem.

Zapłacimy wszystkie długi w Stowarzyszeniu, Składnicy, Zaprenumerujemy koniecznie „Zjednoczenie" i „Gazetę dla Kobiet" (Poznań, Al. Marcinkowskiego 22).

Przypominamy.

Wszystkim niżej wymienionym Oddziałom przypominamy, że dotąd nie uiściły składek za rok 37. Niektóre z Oddziałów niewątpliwie nie wywiązały się ze swoich obowiązków tylko przez niedopatrzenie, co do niektórych stwierdzamy z przykrością, że nie „mają zwyczaju" płacić składek do Stowarzyszenia. Te Oddziały mają zaległości za rok 34, 35—31, czy wyrównają to kiedy?

1) Piaski, 2) Dzietrzkowice, 3) Porąbka, 4) Wojkowice Kość., 5) Poręba, 6) Brzeźnica, 7) Pajęczno, 8) Żarki, 9) Koziegłowy, 10) św. Rodzina, 11) Dobryszyce, 12) Wilkowiecko, 13) Koziegłówki, 14) Zagórze, 15) Niegowonice, 16) Zawiercie, 17) Panki, 18) Niwka, 19) Chruszczobród, 20) Żytno, 21) Dąbr. Górnicza, 22) Czajków. 23) Działoszyn, 24) Sosnowiec-Pogoń, 25) Bór Zapilski, 26) Dmenin, 27) Siewierz, 28) Radomsko, 29) Przyrów, 30) Bąkowa Góra, 31) Milowice, 32) Wielgomłyny, 33) Blachownia, 34) Mokrsko, 35) Pławno, 36) Borowno, 37) Kleszczów, 38) Targoszyce, 39) Stobiecko Miejskie, 40) Cykarzew, 41) Dzietrzniki, 42) Makowiska.

Kursy społeczne.

Dla Kierownictw i członkiń specjalnie zainteresowanych urządzamy dwudniowe kursy społeczne w czasie od 15 stycznia do końca marca 1938 r. Ośrodkami dla kursów będą: 1) Będzin, 2) Myszków, 3) Częstochowa, 4) Wieluń, 5) Radomsko, 6) Gidle, 7) Wieruszów, 8) Pajęczno, 9) Gorzkowice.

Dokładne daty rozpoczęcia kursów będą podane w okólniku specjalnym — wewnętrznym.

Sprawozdania roczne.

Polecamy Oddziałom zwrócić się do Czcigodnych Księży Proboszczów z prośbą o formularze sprawozdawcze, które dla zaoszczędzenia kosztów zostały dla wszystkich kolumn AK razem przesłane. Odebrane formularze należy starannie wypełnić i natychmiast przesłać do Stowarzyszenia.

KRONIKA.

W dniu 3 XII odbyło się zebranie okręgu Częstochowa-miasto. Okręg urządza w dniu 3.I wspólny opłatek w Domu Rekolekcyjnym.

Zwizytowane zostały oddziały parafii: 1) Starcza, 2) Myszków, 3) Koziegłowy, 4) Koziegłówki, 5) Kromołów, 6) Ostrowy, 7) Wilkowiecko, 8) Rędziny, 9) Rudniki, 10) Dzietrzniki, 11) Cykarzew, 12) Mierzyce, 13) Kruszyna, 14) Zawada, 15) Garnek.

Zebranie Zarządu odbyło się w dniu 20.XII godz. 15.30.

KATOLICKIE STOW. MŁODZIEŻY MĘSKIEJ

Budujmy Polskę Chrystusową.

Na rok, który rozpoczynamy, Episkopat Polski rzucił nowe hasło: odrodzić pomiędzy ludźmi stosunki społeczne. Odrodzić je na podstawach katolickich, Chrystusowych. Wprowadzić nowy ład, przywrócić sprawiedliwość społeczną, zawrócić z błędnej drogi materializmu do Chrystusa! Żądza pieniądza, bogactw opanowała ludzi i tych biednych i bogatych. Bogaci zgarnąwszy stos złota, pilnie strzegą go, nie chcąc oddać ani jednego grosza tym, którzy w nędzy prowadzą swój żywot. Biedni zaś, nie mając nic, wciąż patrzą z zazdrością na tych, którzy coś posiadają i serca swoje napełniają chciwością i nienawiścią. I stąd powstaje walka codzienna — o codzienny kawałek chleba. A dlaczego tak się stało? Bo Bogiem stał się pieniądz, a dla drugich religia stała się rzeczą prywatną. Serca swoje odwrócili od Boga, w duszy ich nie dźwięczy ta przepiękna struna miłości bliźniego, odsunęli Boga z życia publicznego, odsadzają Go gdzieś daleko poza świat. I cóż się dzieje?

— Świat bez Boga stał się miejscem udręczenia, biedy, krzywdy! ucisku, wyzysku, miejscem łez i jęków. Kto to wszystko naprawi? Czy batem wskrzesisz dawną miłość, poświęcenie, wyrzeczenie siebie? Czy policja pałką lub żandarmeria zaprowadzi pokój i rozerwie walczących? — Czy więzienia i sądy zdołają wymierzyć sprawiedliwość i przywrócić pokój pomiędzy ludźmi? Nie! Zamiast żandarmerii i policji więcej apostołów wiary i czynu katolickiego, więcej apostołów miłości bliźniego okrytych łachmanami, by swoim ubóstwem odrodzili ten świat obdarty, przybłyskujący nędzą i rozpaczą. Zamiast więzień, sądów — więcej kościołów i konfensjonałów, niech targają zmaterializowanymi sumieniami! W tym źródle łaski Bożej niech się obmyje dusza człowieka, niech ją przepoi miłością bezgraniczną Chrystus w Hostii Ukryty, który zstąpił z nieba, aby dać nam przykład, jak należy wyzbywać się doczesnych dóbr, stać się ubogim tak, aby nawet nie mieć gdzie głowy skłonić, byle by dusze dla nieba ratować.

A więc z powrotem do Chrystusa! Do Jego zasad społecznych, które mieszczą się w tym jednym wielkim zdaniu, „miłuj bliźniego twego, jak siebie samego". Odrodzić swe serce! Przerobić swą duszę! Wystawić ją na działanie promieni płynących z Eucharystii. *Wrócić do codziennej komunii św.!* Żyć życiem Bożym — nadprzyrodzonym! Przez odnowienie swej duszy, do odnowienia całego swiata. Przez budowanie Królestwa Chrystusowego w swym sercu, do odbudowania Królestwa Chrystusowego w całym świecie.

Z Nowym Rokiem płynie ku Wam kochani młodzi Przyjaciele serdeczne, gorące życzenie: *w sercach naszych budujmy Polskę Chrystusową.*

Sekretarz Gener.

PROGRAM PRACY

Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży Męskiej w Częstochowie na rok 1938.

Dnia 3/I zebranie prezesów Zagłębia Dąbrowskiego (za specjalnymi zaproszeniami).

Kursy oświatowo-społeczne.

5, 6/I — Wieluń
8, 9/I — Wieruszów
15, 16/I — Pajęczno
22, 23/I — Radomsko
28, 29, 30/I — Częst.-miasto.
31/I, 1, 2/II — Sosnowiec
4, 5, 6/II — Dąbrowa Górnicza
12, 13/II — Zawiercie
19, 20/II — Częstochowa-powiat

Odprawy Kierownictw.

22/II — Gorzkowice
24/II — Dmenin
26/II — Gidle
27/II — Mstów
7/III — Żarki
9/III — Zawiercie
11/III — Sączów
13/III — Dąbrowa Górnicza

3/III — Częstochowa
5/III — Kłobucko.
20/III — Sosnowiec

27/III — Zebranie Zarządu KSM.M.
2/IV — Zjazd Delegowanych
22/V — Zlot w Zagłębiu
w kwietniu i maju — egzaminy z Pierwszej Książki KZMM.
7—28/VI — Obóz WF w Olsztynie
Lipiec — urlopy
9—30/VIII — Kolonie letnie w górach
w sierpniu — Konferencja z Sekretarzami Okręgowymi
we wrześniu okręgowe zawody sportowe (powiatami)
we wrześniu Studium Katolickie
17 i 18/IX — Zlot ogólnopolski w Częstochowie
Październik — wizytacje oddziałów przez Sekretarzy Okręgowych.
10, 11, 12/XI — Tridum do św. Stanisława Kostki
13/XI — Święto Młodzieży
w końcu listopada — konferencja związkowa
Grudzień — odprawy kierownictw
w międzyczasie przeprowadzone będą wizytacje oddziałów.

Przysposobienie Rolnicze.

Styczeń — lustracje oświatowe zespołów
Luty — kursy rejonowe i lokalne dla zespołów
Marzec — lustracje oświatowe zespołów
Kwiecień — lustracje oświatowe zespołów
Maj — lustracja poletek (aż do sierpnia)
Wrzesień — wystawy P. R.
Październik — wystawy P. R.
Listopad — wystawy P. R.
Grudzień — kursy dla przodowników.

Uwagi: 1) W programie tym mogą nastąpić pewne zmiany, np, może przesunąć się data zlotu ógólno-polskiego na 5 i 6 czerwca, wówczas zlot okręgowy w Zagłębiu musiałby być przesunięty na jesień, albo by całkiem odpadł. Co na to Druhowie z Zagłębia Dąbrowskiego?

2) Wszystkie oddziały przy układaniu programu swego rocznego. wezmą pod uwagę ten program i odpowiednio go uwzględnią. Proszę w budżecie uwzględnić wydatki na rekolekcje, obozy, kolonie, Zjazd delegowanych i Zlot ógólnopolski. Na wszystkich ógólnostowarzyszeniowych imprezach musi być reprezentowany każdy oddział, a na zlocie ógólnopolskim muszą być wszyscy Druhowie.

Tematy referatów na kursie.

1) Co to jest kwestia społeczna i jej historia.

2) Co to są encykliki społeczne i jakie zostały wydane.
3) Katolickie zasady społeczne na podstawie encyklik papieskich
4) Spółdzielczość.
5a) Kwestia robotnicza i związki zawodowe (dla ośrodków robotniczych.
5b) Zagadnienie wsi polskiej (dla ośrodków robotniczych).
6) Kwestia żydowska.
7) Komunizm, socjalizm i organizacje młodzieżowe lewicowe.
8) Systemy totalne.
9) Co będziemy robić, aby przebudować Polskę na podstawach katolickich zasadach społecznych.

Uwaga: Jest to pierwszy kurs, poruszający tematy społeczne i dla tego będziemy omawiać podstawowe zagadnienia. Jeżeli tegoroczne hasło Episkopatu byłoby przedłużone na następne lata, to w następnych kursach głębiej zastanowimy się nad aktualnymi przejawami życia społecznego i postaramy się dojść do pewnego rozwiązania. Spróbujemy zatem śmiało zrobić pierwszy krok!

W jakich godzinach odbywać się będą kursy.

Tam gdzie kursy są wyznaczone *trzydniowe* rozkład wykładów będzie następujący:

Pierwszy dzień: od godz. 18 do 21,
Drugi dzień: od godz. 18 do 21,
Trzeci dzień: od godz. 15 do 18.
Dziennie trzy referaty po 45 minut.

Dwudniowe kursy będą miały znów taki rozkład:
Pierwszy dzień: od godz. 9 do 12 i od 15 do 18.
Drugi dzień: od godz. 14 do 17.
Pierwszy dzień sześć referatów, drugi trzy; wszystkie 45-cio minutowe.

W ostatni dzień przewidziana jest Komunia św.

Warunki udziału na kursach oświatowo-społecznych.

Każdy uczestnik kursu obowiązany będzie uiścić opłatę w wysokości 50 gr. Niezamożnym ulga. Uczestnicy kursu dwudniowego przyniosą ze sobą kołdrę i jasiek, przyrządy toaletowe, naczynia do jedzenia i notatnik. Za utrzymanie nie będzie się pobierać specjalnej opłaty.

Wizytacje w styczniu.

Dnia 17-go Pajęczno; — 18-go Lgota Wielka i *Sulmierzyce;* — 19-go Radziechowice i *Kleszczów;* — 20-go Stobiecko i *Łękińsko;* — 21-go Strzałków i *Dobryszyce;* — 24-go Mykanów i *Pławno;* — 25-go Rędziny i *Kłomnice.*

Uwaga. Miejscowości pisane kursywą zwizytuje ks. Sekretarz Generalny, inne p. instruktor Klimczak. Proszę w godzinach wieczorowych, czy popołudniowych przygotować zebranie Kierownictwa, a potem plenarne. Przygotujcie także księgowość.

Jeszcze jedna uwaga! Ks. Sekretarz Generalny w następujących oddziałach żeńskich przeprowadzi egzamin konkursowy z religii: 12 stycznia w Kraszewicach; 13-go w Osjakowie; 17-go w Wiewcu; 26-go w Poczeńsie. Pomyślcie Druhowie tych miejscowości, a możeby się udało w tym czasie zetknąć z Wami na zebraniu plenarnym albo kierownictwa? Porozmawiajcie w tej sprawie z Przewielebnym Księdzem Asystentem, który wie, o której godzinie będzie egzamin u Druhen i jak długo będzie on trwał.

Nasz ogólnopolski zlot w Częstochowie.

Z wielką radością dzielimy się z wami Druhowie wiadomością, że już dwa razy zapowiadany przez nas Zlot ogólnopolski KZMM odbędzie się u nas, w stolicy biskupiej naszej diecezji i duchowej stolicy Polski, w Częstochowie!

Dumą zatem powinna napełnić się nasza pierś młodzieńcza, że w udziale przypada nam zaszczytny tytuł gospodarzy! Ale pamiętajmy, że i przyjmujemy na siebie wielki i odpowiedzialny obowiązek. Pomyślmy z całej Polski przyjdą do nas druhowie. Przede wszystkim będą nam się przyglądać: jak wyglądamy, czyśmy umundurowani, jaka nasza postawa, jakie wyrobienie, ilu nas jest! Czy zdajemy sobie dokładnie sprawę z wielkości zadania, jakie nam przypadło w udziale? Czyśmy się policzyli? Czyśmy przejrzeli swoje szeregi? Pamiętajmy, czeka nas egzamin. A zatem nikogo, ale to dosłownie, nikogo nie może braknąć w te dni w Częstochowie. Centrala zrobi wszystko, co tylko będzie mogła, zrobi więcej niż sama się spodziewa i czegobyście się Wy od nas domagać mogli, ale prosimy was o jedno: zastanówcie się co Wy zrobicie, aby Centrala Wasza dobrze wywiązała się ze swego zadania?

Jedno mamy życzenie przybądźcie wszyscy na Zlot! Kto może pociągiem — pociągiem, kto końmi — końmi, kto rowerem — rowerem, a reszta? — pieszo! Oszczędzajcie i składajcie pieniądze na pokrycie kosztów złączonych ze zlotem, Urządzajcie imprezy dochodowe. Niechże nie braknie i przygotowania duchowego: módlcie się pojedyńczo i razem na zebraniach na intencję naszego zlotu, wysłuchajcie Msze św., przyjmijcie Komunię św. Uproście Ks. Asystenta o odprawienie Mszy św. na intecję udania się zlotu.

Pomoc zimowa bezrobotnym.

Zdziwi Was może taki tytuł. Chcielibyście zaraz mi odpowiedzieć: cóż my im możemy dopomóc? Nie mamy nic, sami chodzimy

bez pracy. — Zupełnie słusznie, ale nie całkiem. Otóż możecie zrobić chociaż tyle: poświęćcie jedno swoje plenarne zebranie temu zagadnieniu, bierzcie chętny udział w zbiórkach ulicznych, Oddział zaś zasobniejszy niech ofiaruje na ten cel choćby maleńką ofiarę, albo dochód z jakiejś imprezy (np. z jednych jasełek). Pamiętajmy, że głód z chłodem to największy wróg człowieka. A więc do dzieła miłości bliźniego!

Audycje radiowe dla młodzieży wiejskiej.

Polskie Radio w Warszawie do tegorocznego programu zimowego wprowadziło stałe 25-minutowe audycje dla młodzieży wiejskiei, które są nadawane co *czwartek od godz. 18.25 do 19-tej.*

Oddziały, które posiadają odbiorniki radiowe, niechże skupiają się tego dnia w ognisku. Starajcie się pilnie przysłuchiwać i ocenić, jak Wam się podobało słuchowisko. Wypowiedzi swoje co do tresci i formy oraz wyrażenia swoich życzeń co do programu tych audycyj śmiało kierujcie w swych listach (bo oto Was proszą) pod adresem: Warszawa, Kopernika 30, Centralne Biuro do Spraw Młodzieży Wiejskiej.

Kto był na rekolekcjach zamkniętych w listopadzie.

Z Krzepic było 5 druhów, z Starokrzepic 2, z Szynkielowa 1, z Częstochowy z par. św. Jakuba 5 i od św. Barbary 1. Widać, w których oddziałach dba się o urobienie religijne! Gdzie była reszta oddziałów — 159?! Co na to Kierownictwa? Czy nam nie wstyd?!

Uwaga oddziały sosnowieckie i sąsiednie.

W numerze grudniowym „Czynu Katolickiego" zakradł się błąd! W Sosnowcu odbędzie się kurs w dniach *31/I, 1, 2/II br.* a *nie* jak błędnie wydrukowano 31/I, 2, 3/II.

Zastanówmy się!

Druhny uczą się szyć, haftować, gotować, robią przeróżne wystawy. Druhowie na wsiach uczą się uprawy roli, robią wspaniałe wystawy swych produktów rolnych. A jaką wystawę mogliby zrobić Druhowie pracujący w miastach? Zbliża się wielki zlot ogólno-polski, a możebyśmy zrobili wystawę rzemieślniczą? Wystawilibyśmy artystycznie zrobione przez nas buty, ubrania, sprzęt rozmaity z drzewa, żelaza, kamienia. Mogłyby to być nawet dużych rozmiarów eksponaty. Wędliniarze mogliby na takiej wystawie sprzedawać własne wyroby. Pokażemy, co umiemy! Co Wy na to? Napiszcie o tym do Ks. Sekretarza. A może się uda i będzie nam chwała przed tysiącami druhów. Zastanówmy się!

Przysposobienie rolnicze.

Wykaz Zespołów P.R. Młodz. Męskiej przeprowadzonych w r. 1937.

A. według tematów.

1) ziemniaki	ilość	zesp.	7,	ilość	konkursistów	59
2) buraki	„	„	14,	„	„	116
3) marchew	„	„	1,	„	„	7
4) kapusta	„	„	1,	„	„	8
5) ziemniaki i kapusta	„	„	1,	„	„	4
6) ogródki warzywne	„	„	4,	„	„	22
7) buraki i kapusta	„	„	2,	„	„	14
8) buraki i ziemniaki	„	„	2,	„	„	11
9) króliki	„	„	1,	„	„	5
10) cielęta	„	„	1,	„	„	3
11) prosięta i rośliny pastewne	„	„	1,	„	„	3
12) ziemniaki i króliki	„	„	1,	„	„	3
13) prosięta	„	„	2,	„	„	9
14) owoce	„	„	1,	„	„	3
Razem			39,	„	„	267

B. Według stopni sprawności rolniczej.

Stopień sprawności	I	ilość	zespołów	24,	ilość	konkursistów	191
„ „	II	„	„	9,	„	„	48
„ „	III	„	„	6,	„	„	28
Razem				39,	„	„	267

Wykaz Żeńskich Zespołów P. R. przeprowadzonyych w roku 1937.

A. według tematów.

1) ziemniaki	ilość	zesp.	8,	ilość	konkursistek	59
2) buraki	„	„	20,	„	„	158
3) marchew	„	„	3,	„	„	26
4) ziemniaki i kapusa	„	„	3,	„	„	18
5) ogródki warzywne	„	„	8,	„	„	38
6) prosięta	„	„	8,	„	„	33
7) ziemiaki i ogródki kwiat.	„	„	1,	„	„	5
8) kukurydza	„	„	2,	„	„	10
9) kury i kapusta	„	„	1,	„	„	3
10) len i buraki	„	„	1,	„	„	6
11) kapusta i marchew	„	„	1,	„	„	5
12) kury	„	„	2,	„	„	10
Razem			58.			377

B. według stopni sprawności rolniczej:

Stopień sprawności	I	ilość	zespołów	33,	ilość	konkursistek	243
„ „	II	„	„	13,	„	„	87
„ „	III	„	„	12,	„	„	37
Razem				**58.**			**377**

Dalszy ciąg wystaw i egzaminów P. R.

10.X *w Kowalach* (pow. Wieluński) odbyła się wystawa P. R. K.S.M. było reprezentowane przez zespoły z *Kowal, Wygiełdowa, Szyszkowa i Rudnik.*

16.X na wystawie *Bukownie* (pow. częstochowski), naszą organizację reprezentował zespół z *Żórawia.*

17.X odbyło się pięć wystaw i egzaminów P.R.

I tak: *w Siewierzu* (pow. zawierciański) z udziałem 2 zespołów KSMŻ. *W Szarlejce* (pow. Częstochowski) z udziałem naszego najlepszego zespołu z tego powiatu—*Białej Górnej.* Kto widział owoce pracy tego zespołu P.R., czołowego nietylko w powiecie ale zajmującego jedno z pierwszych miejsc w diecezji, miał możność zobrazowania sobie — jak należy pracować w konkursie Przysposobienia Rolniczego.

Brawo! — Biała Górna. Takich zespołów nam więcej potrzeba.

Pozatym udział wzięły zespoły z *Kawodrzy i Libidzy.* W Mokrsku, (pow. wieluński) wzięła udział młodzież P. R. *z Komornik, Skomlina, Wójcina, Kadłuba, Rudy.*

W Wilkowiecku (pow. częstochowski) dumni byliśmy z Julianowa, oddz. Kłobucko. Mimo dość ciężkich warunków pracy, zespół utrzymał się na jednym z pierwszych miejsc w powiecie i diecezji. Jako piąta odbyła się wystawa w Chorzenicach k./Radomska.

24/X w Koziegłowach pow. Zawierciański.

W Łagiewnikach (pow. wieluński) dla zespołów *z Rudlic i Czarnożył.*

W Zagórzu (pow. radomskowski), gdzie wśród licznie zebranej młodzieży Związku Młodej Wsi i Związku Strzeleckiego, jedynym przedstawicielem młodzieży K. S. M. był zespół z *Kobiel Wiejskich.* Choć najmłodszy wiekiem, stary wiedzą i doświadczeniem. Brawo! — Druhu Sokoliński, serdecznie gratulujemy takich wyników pracy.

25/X Zespół parafii *Dmenin* złożył egzamin; wyniki pracy dobre.

30/X *W Kraszewicach* (pow. wieluński). Na szczególne wyróżnienie zasługują stoiska zespołów z *Jeleni i Czajkowa.* Wyniki pracy dość dobre.

7/XI odbyła się wystawa w *Szczytach* (pow. wieluński).

I. Oddziały, które zgłoszenia swoich zespołów przesłały do organizacyj rolniczych w powiatach, a nienadesłały do Centrali do KSMM w Częstochowie prosimy *o jaknajszybsze uskutecznienie tego.*

II. Oddziały (z wyjątkiem Zagłębia) nie biorące udziału w P.R. zechcą się usprawiedliwić pisemnie.

III. Wszystkie zespoły (bez wyjątku) mają obowiązek prenumerowania i czytania na zebraniach czasopisma „Przysposobienie Rolnicze", Dwutygodnik ten kosztuje 4.— złote rocznie, wychodzi w Warszawie, ul. Kopernika 30 (redakcja i administracja).

Pożądanym pismem jest również miesięcznik *„Plon"*. Cena

1.— złoty rocznie. Adres: Chorzów III G. Śląsk (redakcja i administracja).

Na II-gim stopniu sprawności, należy prenumerować I część kursu Staszica i przerabiać lekcje systematycznie. Na III-cim — II część kursów Staszica i czytać książki hodowlane.

Najwięcej pożytku dają wspólne czytania na zebraniach zespołowych, które winny się odbywać raz w tygodniu, a przynajmiej raz na dwa tygodnie. Adres: *Korespondencyjne Kursy im. Stanisława Staszica,* Warszawa, ul. Pankiewicza 3.

IV. Druhowie kierownicy sekcyj rolnych i przodownicy, dopilnują, aby w każdym zespole odbyły się lokalne lub rejonowe kursy P.R. dla wszystkich uczniów.

UWAGA. *O każdym zawodzie doznanym od instruktora powiatowego, prosimy powiadomić Centralę, opisując szczegółowo z uwzględnieniem dat, całą sprawę nieporozumienia.*

Sprostowanie.

Prostujemy wzmiankę z Czynu Katolickiego Nr. 10 jakoby powiat zawierciański niezgłosił żadnego zespołu P.R.

W miesiącu sierpniu ub.r, oddział Niegowa (pow. zawierciański) zgłosił 4 zespoły do pracy na rok 938.

KATOL. STOW. MŁODZIEŻY ŻEŃSKIEJ

Zmiany osób w Kierownictwie Związku.

J. E. Ks. Kardynał Prymas Hlond mianował w imieniu Episkopatu Polskiego na okres trzech lat w Katol. Związku Młodz. Żeńskiej prezeską p. mgr. Marię Suchocką, dyrektorką p. mgr. Janinę Sobkowiakównę, asystentem Kościelnym ks. kan. dr. Waleriana Adamskiego.

Opłatek w ognisku K. S. M. Ż.

Miły mamy zwyczaj kończyć stary rok pracy wspólną uroczystością gwiazdkową w naszych ogniskach. Dzielimy się opłatkiem składając sobie wzajemnie przy tym wiele naprawdę serdecznych życzeń. Jesteśmy przecież jedną, wielką rodziną katolicką, dążącą stale i wytrwale do osiągnięcia naszych celów pięknych i wzniosłych.

Chcemy swoją pracą przyczynić się do tego, żeby Chrystus, którego rocznicę narodzin obchodzimy w Święta Bożego Narodzenia wszechwładnie zapanował w sercach i umysłach wszystkich ludzi. To też życzenia nasze nie ograniczają się do życzeń powodzenia w pracy i życiu naszym osobistym. Myślą wybiegamy dalej, obej-

mujemy cały Oddział, Stowarzyszenie, Związek słowem ruch młodzieży katolickiej w całej Polsce.

Życzymy sobie przy dzieleniu się opłatkiem, żeby nasza praca szła w zdrowym na duchu i ciele, pełnym energii i zapału zespole druhen naprzód „coraz wyżej, coraz szerzej i coraz głębiej" aż do uwieńczenia pomyślnym skutkiem naszych wysiłków dla sprawy i chwały Bożej.

Takie szczere i gorące życzenia przyjmijcie Drogie Druhny w całej diecezji. Stowarzyszenie, które nie będzie mogło być reprezentowane na wszystkich uroczystościach przez przedstawicielki swoje, tą drogą śle Wam życzenia, aby praca Wasza w tym *Nowym Roku* szła dużo lepiej, dała Druhnom także wiele wewnętrznego zadowolenia. Nie zrażajcie się trudnościami i niepowodzeniami, pomódlcie się wspólnie przy Żłóbku Jezusa w intencji naszej pracy. To samo zrobi Stowarzyszenie i złączymy się wszystkie w modlitwie i wspólnych życzeniach Noworocznych — Druhny z całej diecezji!

Szczęść Wam Boże w pracy w 1938-ym roku!

Dalszy wykaz Druhen, które otrzymały I-szy stopień

Borowno: Maciążanka Nat. — prezeska, Borowiecka J. — sekretarka, Kalecianka Ant. — w-sekretarka. Champlówna Celina — w-prezeska, Frymusówna H. — zastępowa, Jagusiakówna H. — zastępowa, Kmiecikówna M., Rakówna J., Pruciakówna Wal.

Kruszyna: Kiwaczówna Gen. — sekretarka, Gburówna Nat. — skarbniczka.

Kłomnice: Królówna Kaz. — zastępowa, Gunerówna Wł. — sekretarka.

Mykunów: Brewczyńska Łucja.

Gidle: Bartnikówna St. — skarbniczks, Dudkówna Kat. — wice prezeska, Pakulanka M. — naczelnicza, Gawrońska — prezeska, Mirowska Kaz. — sekretarka.

Zawada: Kucharska H. — sekretarka.

Żytno: Niegowska J. — sekretarka, Bednarczykówna I. — zastępowa, Wieczorkówna Z., Farmusówna Z. — zastępowa.

Borzykowa: Piasecka N.

Maluszyn: Trepkowska A. — prezeska, Arabasówna A. — skarbniczka.

Przyrów: Patryarchówna W. — prezeska, Ruszlówna Em. — gospodyni, Michalska Z. — sekretarka.

Złoty Potok: Dulembianka Stef. — sekretarka, Redlichówna Z. — prezeska.

Janów: Stefaniówna H. — sekretarka.

Niegowa: Bartosikówna H. — sekretarka, Cacaniówna Wł. — skarbniczka, Barylanka M. — prezeska.

Częstochowa: par. św. Rocha: Cabanówna — prezeska, Staniewska — w-sekretarka, Romczyńska, Żyłówna, Jabłońska, Małczyńska. *Par. św. Barbary:* Szydlerówna — prezeska, Heinówna — sekretarka, Zachmaczówna — pospodyni. *Par. św. Zygmunta:* Waczyńska — prezeska. *Par. św. Antoniego:* (Ostatni Grosz) Prus — prezeska, Różańska — w-prezeska, Szymańska — sekretarka, Różańska J. — naczelniczka, Dzidowska — w-sekretarka, Gryglewska — skarbniczka.

Druhny z Ostatniego Grosza próbę pierwszego stopnia zdały. Jednakże pierwszy stopień będą miały przyznany dopiero po odbyciu obowiązkowej próby kandydackiej (przynajmniej 4 miesiące).

Kamienica Polska: Nejnigerówna — prezeska, Walentówna M. Jurczykówna, Kuśnierczykówna M.. Walentówna St. Walentówna E.

Starcza: Masłoń Wł. — prezeska.

Poraj: Cichoniówna — prezeska, Maszkówna Gospodyni, Ślązakówna — bibliotekarka.

Poczesna: Martałkówna H. — prezeska, Stolarczykówna Br. — sekretarka, Doboszówna Z. — skarbniczka.

Siewierz: Balińska St. — w-prezeska, Micińska — sekretarka.

Wojkowice Kościelne: Barysiówna H. — prezeska, Waluszczykówna M. — sekretarka, Ptasówna R. — skarbniczka, Barysiówna W. — naczelniczka.

Druhny z Wojkowic Kościelnych próbę zdały, pierwszy stopień będą miały przyznany po odbyciu obowiązkowej próby kandydackiej (najmniej 4 miesiące).

Siemonia: Sznurówna — prezeska, Smółkówna — sekretarka, Możdzeniówna — skarbniczka, Miotkówna Stanisława — zastępowa, Magierzanka Honorata — zastępowa, Wolna Aniela, Mitasówna Weronika, Hetmańczykówna H.

Bobrowniki: Wadowska H. — w-prezeska, Wadowska Gen. — skarbniczka, Potępczanka Gen, — sekretarka, Rabsztynówna H. — naczelniczka, Manczanka H. — bibliotekarka.

Nowy Sielec: Jasiurkowska Pel. — naczelniczka.

Sielec Stary: Puczyńska H. — sekretarka, Lizakówna W. — naczelniczka, Salomonówna M. — skarbniczka.

Porąbka: Baciówna — w-prezeska, Podsiadlanka — sekretarka.

Koszelew: Bednarczykówna J. — prezeska, Czajkówna N. — skarbniczka.

Dąbrowa Górnicza: Druhna prezeska, Jamrotówna — sekretarka, Walużanka Irena — naczelniczka.

Gołonóg: Głodówna Bog. — prezeska, Szczertówna M. — sekretarka.

Strzemieszyce: Nykówna — w-prezeska.

Ząbkowice; Kwiatkowska A. — prezeska, Kalinowska — sekretarka, Siutówna — zastępowa, Błaszczykówna — zastępowa.

Łęka; Krawczykówna .J. — prezeska, Trzewiczkówna Gen. — sekretarka, Michalikówna Ant. — skarbniczka.

Myszków; Jasińska H. — w-sekretarka.

Za bardzo dobre przygotowanie się do pierwszego stopnia, zasługują na wyróżnienie druhny z następujących oddziałów: Starego i Nowego Sielca, Dąbrowy Górniczej, Gołonoga, Ząbkowic, Wojkowic Kościelnych, Częstochowy par. św. Barbary i św. Antoniego.

KRONIKA.

Zwizytowane zostały w grudniu Oddziały: Starcza, Myszków Koziegłowy, Mrzygłód, Koziegłówki, Włodowice, Skarżyce. Kromołów, Miedźno, Wilkowiecko, Jaworzno, Rędziny, Rudniki, Mykanów, Dzietrzniki, Cykarzew, Mierzyce, Kruszyna, Zawada, Garnek.

W dniu 22.XII odbyło się zebranie Zarządu Stowarzyszenia.

C A R I T A S

W naszej pracy według nowego hasła A.K.

Znane nam już, dobrze hasło „Katolickie zasady społeczne podstawą socjalnej przebudowy świata" jest dla nas jako stowarzyszeń charytatywnych czemś szczególnie bliskim. Hasłem, które wydaje nam się może i powinno pomóc naszej akcji niesienia pomocy tym najbiedniejszym. My przecież tak dobrze wiemy, sprawdziłyśmy to wiele razy w zetknięciu się z naszymi ubogimi, że u źródeł niejednej nędzy i biedy moralnej i materialnej leży zaniedbanie, zlekceważenie katolickich zasad społecznych.

Czy było by tyle nędzy, tyle nieszczęśliwych i cierpiących gdyby u podstaw stosunków międzyludzkich były w użyciu i ścisłym zastosowaniu katolickie zasady ewangelii? Napewno nie. a ci którzy z innych niezasłużonych powodów cierpią niedostatek, z innym aniżeli dzisiaj spotkali by się miłosierdziem. Głęboka miłość bliźniego, dyktowała by inne, sprawiedliwsze i lepsze obejście się z żebrakiem i włóczęgą, który do drzwi puka, a także do tych, którzy zamknięci w swoich czterech ścianach domu czekają aż ktoś sam przyjdzie im dopomóc,

Katolickie zasady społeczne, mają się stać możliwie najprędzej podstawą przebudowy świata. Zszeregowana w czterech kolumnach A. K. ma położyć fundament pod to wielkie dzieło. Niewątpliwie spełni swoje zadanie przy pomocy także katolickich organizacji charytatywnych. (c. d. n.)

Wydawca: Diecezjalny Instytut Akcji Katolickiej. Redaktor: Ks. Stanisław Gałązka

Polskie Zakł. Graf. w Częstochowie, Biegańskiego 10, Tel. 15-93.